

БА́ЗИС ЕРО́ЗІЇ — рівень, до якого наближається поверхня водозбору в процесі розмиву водними потоками. Заг. Б. е. є рівень Світ. океану, всі інші — місцеві. Загальний Б. е. основних рік України — рівень Чорного і Азов. морів, який майже відповідає рівню Світ. океану. Б. е. основних рік і приток утворюють ієрархію, причому Б. е. одного порядку лежать на базисній поверхні відповідного порядку. Місцеві Б. е. існують і на безстіч. територіях, де стік здійснюється в карстові, суфозійні та заболочені зниження, напр., степові поди на Причорномор. низовині, карстові форми Крим. гір і

Поділ. височини. Положення Б. е. відносно поверхні водозбору визначає спрямованість і швидкість процесів ерозії та акумуляції. Його зміни, зумовл. різними причинами, є одним із факторів утворення річкових терас, характер. для тер. України, й засобом створення геоморфол. хронології і стратиграфії. У результаті госп. діяльності, зокрема регулювання стоку, будівництва каскадів водосховищ на великих річках України, відбувається роз'єднання Б. е. басейнів річок-приток, що призводить до перебудови режиму функціонування й розвитку річк. систем.

І. Г. Черваньов

Бібліографічний опис:

Базис ерозії / І. Г. Черваньов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-38884>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).